

ÀLGEBRA MULTILINEAL I GEOMETRIA

1. JORDAN

Definició: un **VEP generalitzat** de f de VAP λ i alçada s és un vector $u \in E$ t q

$$(f - \lambda Id)^s u = 0 \quad ; \quad (f - \lambda Id)^{s-1} u \neq 0$$

Proposició:

1) Signi u un VEP generalitzat d'alçada s , aleshores $\{u, (f - \lambda Id)u, \dots, (f - \lambda Id)^{s-1}u\}$ és una base de F .

Podem veure que són LI aplicant f_λ^{s-1} a una combinació lineal dels vectors: $(f_\lambda^{s-1} = (f - \lambda Id)^{s-1})$

$$\mu_0 f_\lambda^{s-1}(u) + \dots + \mu_{s-1} f_\lambda^{2s-1}(u) = 0 \Rightarrow \mu_0 f_\lambda^{s-1}(u) = 0 \Rightarrow \mu_0 = 0 \quad ; \quad \text{així successivament}$$

2) Si F és el subespai que generen, F és f -inv: $M_\theta(f|_F) = \begin{pmatrix} \lambda & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda \end{pmatrix}$

$$u_0 = u \quad u_1 = f_\lambda(u_0) \quad u_{s-1} = f_\lambda^{s-1}(u_{s-2}) \quad f(u_i) \in F? \quad f_\lambda(u_i) = u_{i+1} \Rightarrow f(u_i) - \lambda u_i = u_{i+1} \Rightarrow$$

$$f(u_i) = u_{i+1} + \lambda u_i \in F \quad \text{per } i \leq s-2 \quad f(u_{s-1}) = \lambda u_{s-1}$$

Calcular potències de Matrics: Signi $A = S^{-1}JS \Rightarrow A^k = S^{-1}J^kS$

$$J^k = (D+N)^k = \sum_{p=0}^k \binom{k}{p} D^p N^{k-p} \quad \text{Sabem que } N \text{ és nilpotent} \Rightarrow N^n = 0 \quad (n = \# \text{ 1's seguits} + 1)$$

$$D^p = \text{diag}(\lambda_i^p) \quad \text{per tant si } J_\lambda \text{ és un bloc de Jordan de VAP } \lambda \quad J_\lambda(n)^k = \begin{pmatrix} \lambda^k & & \\ k\lambda^{k-1} & \lambda^k & \\ & \ddots & \ddots \\ \binom{k}{n-1}\lambda^{k-n+1} & \dots & \lambda^k \end{pmatrix}$$

2. TENSORS

Definició: $A: T_p(E) \rightarrow T_p(E)$ el morfisme d'antisimetrització de tensors t-q

$$A(f) = \frac{1}{p!} \sum_{s \in S_p} \epsilon(s) s(f) \quad \text{on } s(f)(v_1, \dots, v_p) = (w_1 \otimes \dots \otimes w_p)(v_{s(1)}, \dots, v_{s(p)}) = (w_{s^{-1}(1)} \otimes \dots \otimes w_{s^{-1}(p)})(v_1, \dots, v_p)$$

Propietats:

1) lineal

$$2) \text{Im}(A) = A_p(E)$$

$$3) f \in A_p(E) \Rightarrow A(f) = f \quad (A^2 = A)$$

Definició: $f \in A_p(E)$ $g \in A_q(E)$ el **producte exterior** $\wedge$:

$$f \wedge g = \frac{(p+q)!}{p!q!} A(f \otimes g)$$

Càlcul del p.e. de p elements del dual: $w_1, \dots, w_p \in T_1(E) = E^*$, $w_1 \wedge \dots \wedge w_p = p! \cdot A(w_1 \otimes \dots \otimes w_p) =$

$$= p! \cdot \frac{1}{p!} \sum_{s \in S_p} \epsilon(s) w_{s^{-1}(1)} \otimes \dots \otimes w_{s^{-1}(p)}$$

Acció sobre p vectors: $(w_1 \wedge \dots \wedge w_p)(u_1, \dots, u_p) = \det(w_j(u_i)) = \begin{vmatrix} w_1(u_1) & \dots & w_n(u_1) \\ \vdots & & \vdots \\ w_1(u_n) & \dots & w_n(u_n) \end{vmatrix}$

Teorema: Si E e.v., $B = \{e_i\}$: base d' E , he^i : base d' E^* . Tenim que

1) $\dim A_p(E) = \binom{n}{p}$

2) $\{e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_p}\}$ amb i_k estr. creix. formen una base de $A_p(E)$

3) Les coordenades de $w \in A_p$ venen donades per $(w(e_{i_1}, \dots, e_{i_p})) = \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_p \leq n} \hat{w}_{i_1, \dots, i_p} e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_p}$

2 $\Rightarrow$ 1) Trivial ja que agafat un subconjunt de $\{1, \dots, n\}$ imposen directament un ordre

2 $\perp$ observació: Sigui $I = \{i_1, \dots, i_p\}$ i $J = \{j_1, \dots, j_p\}$ i_k, j_k estr. creix

$$\epsilon_{IJ} = (e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_p})(e_{j_1}, \dots, e_{j_p}) = \begin{cases} 1 & I=J \\ 0 & \text{altrement} \end{cases}$$

(I) Sigui $w = \sum_{\substack{I=\{i_1, \dots, i_p\} \\ i_k \text{ estr. creix}}} \hat{w}_I e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_p} = 0$. Sigui $I^0 = \{i_1^0, \dots, i_p^0\}$ i_k^0 estr. creix qualssevol. Llavors

$$0 = w(e_{i_1^0}, \dots, e_{i_p^0}) = \sum_{\substack{I=\{i_1, \dots, i_p\} \\ i_k \text{ estr. creix}}} \hat{w}_I e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_p}(e_{i_1^0}, \dots, e_{i_p^0}) \stackrel{\text{obs.}}{=} \hat{w}_{I^0} \Rightarrow \hat{w}_{I^0} = 0 \Rightarrow LI$$

observació: $w_1 \wedge \dots \wedge (\alpha \bar{w}_i + \beta \bar{\bar{w}}_i) \wedge \dots \wedge w_p = \alpha (w_1 \wedge \dots \wedge \bar{w}_i \wedge \dots \wedge w_p) + \beta (w_1 \wedge \dots \wedge \bar{\bar{w}}_i \wedge \dots \wedge w_p)$

Generadors: $A_p(E) = A(T_p(E)) = A_p([e_{i_1} \otimes \dots \otimes e_{i_p}]_I) = [he_{i_1} \wedge \dots \wedge e_{i_p}]_I \stackrel{\text{obs.}}{=} [he_{i_1} \wedge \dots \wedge e_{i_p}]_{I \text{ ordenat}}$

3) Sigui $w \in A_p(E)$. Considerem

$$\tilde{w} = \sum_{\substack{I=\{i_1, \dots, i_p\} \\ i_k \text{ estr. creix}}} (w(e_{i_1}, \dots, e_{i_p})) e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_p} \quad \text{Veuem } \tilde{w} = w$$

Com tensors, n'hi ha prou en veure que coincideixen sobre vectors $(e_{j_1}, \dots, e_{j_p})$. Com que els dos són alternats, podem suposar $1 \leq j_1 < \dots < j_p \leq n$. Llavors,

$$\tilde{w}(e_{j_1}, \dots, e_{j_p}) = w(e_{j_1}, \dots, e_{j_p})$$

③ RAO DOBLE

Definició: Siguen $p_1, \dots, p_n \in \mathbb{P}^1$ (com a mínim 3 d'ells diferents) & una referència a $\mathbb{P}^1$ i $(p_i)_Q = (x_i : y_i)$

La **raó doble** (cross ratio) de $p_1, \dots, p_n$ és:

$$(p_1, p_2, p_3, p_4) = \frac{\begin{vmatrix} x_3 & x_1 \\ y_3 & y_1 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} x_3 & x_2 \\ y_3 & y_2 \end{vmatrix}} : \frac{\begin{vmatrix} x_4 & x_1 \\ y_4 & y_1 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} x_4 & x_2 \\ y_4 & y_2 \end{vmatrix}}$$

observació: la raó doble no depèn del sistema de coordenades

Sigui R' una altra referència $(p_i)_{R'} = (z_i : t_i)$

$$S \begin{pmatrix} z_i \\ t_i \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_i \\ y_i \end{pmatrix} \Rightarrow S \begin{pmatrix} z_i & z_j \\ t_i & t_j \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_i & x_j \\ y_i & y_j \end{pmatrix} \Rightarrow \det S \cdot \begin{vmatrix} z_i & z_j \\ t_i & t_j \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x_i & x_j \\ y_i & y_j \end{vmatrix} \Rightarrow$$

↑
matriu de canvi de base

$$\frac{\begin{vmatrix} x_3 & x_1 \\ y_3 & y_1 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} x_3 & x_2 \\ y_3 & y_2 \end{vmatrix}} = \frac{\det S \cdot \begin{vmatrix} z_3 & z_1 \\ t_3 & t_1 \end{vmatrix}}{\det S \cdot \begin{vmatrix} z_3 & z_2 \\ t_3 & t_2 \end{vmatrix}}$$

Definició: la **coordenada absoluta** de $x = (x_0 : x_1)$ és $\alpha_x = \frac{x_0}{x_1}$. ✓ podem anar a

observació: $(x_1, x_2, x_3, x_4) = \frac{\alpha_3 - \alpha_1}{\alpha_3 - \alpha_2} : \frac{\alpha_4 - \alpha_1}{\alpha_4 - \alpha_2}$

• En la referència $\{p_1, p_2, p_3\}$, $(p_1, p_2, p_3, p) = \alpha_p$

Teorema: Sigui $f: \mathbb{P}^1 \rightarrow \mathbb{P}^1$ espais projectius de dimensió 1. f inj i conserva raons dobles $\Rightarrow f$ projectivitat

Sigui $R = \{p_1, p_2, p_n\}$ referència de $\mathbb{P}^1$ Per ser f injectiva tenim que $R' = \{f(p_1), f(p_2), f(p_n)\}$ és referència de $\mathbb{P}^1$.

Definim $g: \mathbb{P}^1 \rightarrow \mathbb{P}^1$ l'única projectivitat t.q. $g(R) = R'$, veiem $f = g$

Com que f manté raons dobles i per ser g projectivitat, tenim

$$\forall q \in \mathbb{P}^1 \quad (p_1, p_2, p_n, q) = (f(p_1), f(p_2), f(p_n), f(q)) = (g(p_1), g(p_2), g(p_n), g(q)) \Rightarrow$$

$$\text{coordenada absoluta de } f(q) = y(q) \Rightarrow f(q) = g(q) \Rightarrow f = g.$$

4. PONCELET

Definició: Una **projectivitat** és una aplicació f entre dos espais projectius bijectiva si:
 $\exists \varphi: E \rightarrow \bar{E} \text{ t.q. } f = [\varphi] \quad (f: P(E) \rightarrow P(\bar{E}))$

Definició: Siguin V_1, V_2 varietats projectives de P^n de dimensió d i W és complementària a V_1 i V_2 t.q. $W \cap V_1 = \emptyset$ i $W \cap V_2 = \emptyset$ ($\dim W = n - d - 1$). Una **perspectivitat** d'eix W és

$$\pi_W: V_1 \rightarrow V_2$$

$$p \mapsto \pi_W(p) = (W \vee p) \cap V_2$$

Teorema (Poncelet): Siguin $V_1, V_2 \subseteq P^n$ de dimensió d . Qualsevol projectivitat $f: V_1 \rightarrow V_2$ pot ser escrita com a composició de perspectivitats.

Lema 1: r, s rectes a P^2 . $f: r \rightarrow s$ projectivitat. Signi $O = r \cap s$, f perspectivitat $\Leftrightarrow f(O) = O$

Lema 2: r, s rectes a P^2 . $f: r \rightarrow s$ projectivitat. Signi $O = r \cap s$, $f(O) \neq O \Rightarrow f$ és composició de dues perspectivitats.

Lema 3: ℓ_1, ℓ_2 rectes disjunts a P^3 i $p \notin \ell_1 \cup \ell_2 \Rightarrow \exists$ s recta que passa per p i talla ℓ_1 i ℓ_2 .
 $\exists s = (P \vee \ell_1) \cap (P \vee \ell_2)$

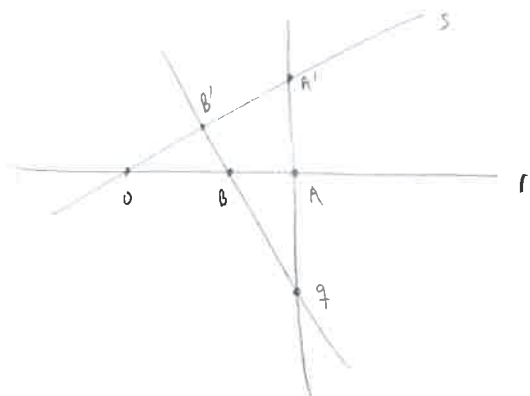
Lema 1:

$\Rightarrow$ Signi $W = q$ el centre de f . Llavors $f: r \rightarrow s$ Llavors, $f(O) = Oq \cap s = O$
 $p \mapsto pa \cap s$

$\Leftarrow$ Signi $A, B \in r$ i $A \neq B$. Signi $A' = f(A)$, $B' = f(B)$. Llavors, $h = \{A, A'\}$ i $k' = \{B, B'\}$ són referències de r i s respectivament. La segona ho és per ser f inj i $A', B' \neq O$ i $A' \neq B'$ per la mateixa raó.

Signi $g = AA' \cap BB'$ que existeix p.q. en el pla dues rectes es tallen. Signi $g: r \rightarrow s$ perspectivitat d'eix $W = \{g\}$. Per construcció:

$g(O) = O = f(O)$; $g(A) = A' = f(A)$; $g(B) = B' = f(B) \Rightarrow g(R) = f(R) \Rightarrow g = f$ per ser projectivitat.

Lema 2)

Suposem $A, B, C \in r$ (diferents dos a dos i $\neq O$) En conseqüència $R=\{A, B, C\}$ són referència de r .

Suposem $f(A)=A', f(B)=B', f(C)=C'$ Podem assegurar que $A', B', C' \neq O$ si prenem A, B, C adequats

Prenem una recta a que passi per A' i per cap altre punt Prenem $P \in AA'$

Suposem $B''=PB \cap a, C''=PC \cap a$ Llavors per construcció, $g: r \rightarrow a$ és una perspectivitat d'eix O

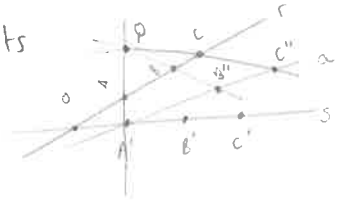
i $\tilde{g}: a \rightarrow s$ és una perspectivitat pel lema 1

És a dir,

$$\begin{array}{ccc} r & \xrightarrow{g} & a \\ A & \xrightarrow{g} & A' \\ B & \xrightarrow{g} & B'' \\ C & \xrightarrow{g} & C'' \end{array} \quad \begin{array}{ccc} a & \xrightarrow{\tilde{g}} & s \\ A' & \xrightarrow{\tilde{g}} & A' \\ B'' & \xrightarrow{\tilde{g}} & B' \\ C'' & \xrightarrow{\tilde{g}} & C' \end{array}$$

Llavors $G=\tilde{g} \circ g$ és composició de dues perspectivitats A més,
 $G(A)=A'=f(A), G(B)=B'=f(B); G(C)=C'=f(C)$ Per tant,

f és composició de dues perspectivitats

Lema 3)

Anem a veure que s és una recta:

$$\dim(l_1 \vee l_2) = \dim l_1 + \dim l_2 - \dim l_1 \cap l_2 = 1 + 1 - (-1) = 3$$

$$\dim((l_1 \vee P) \cap (l_2 \vee P)) = \dim(l_1 \vee P) + \dim(l_2 \vee P) - \dim((l_1 \vee P) \vee (l_2 \vee P)) = 2 + 2 - 3 = 1 \Rightarrow s \text{ és una recta}$$

Anem a veure que s satisfà les propietats necessàries:

$$\rightarrow p \in (l_1 \vee P), p \in (l_2 \vee P) \Rightarrow p \in s$$

$$\rightarrow l_1, s \subseteq (l_1 \vee P) \Rightarrow l_1 \text{ i } s \text{ estan al mateix pla i s'intersecten}$$

$$\rightarrow \text{Anàlogament } s \cap l_2 \neq \emptyset$$

Suposem que $\exists r$ que satisfà les mateixes propietats. Si $r \neq s$, això voldria dir que l_1 i l_2 són coplanàries i per tant $l_1 \cap l_2 \neq \emptyset$ que no passa p.g l_1 i l_2 són disjunts i per tant, $\exists s$ que satisfà les propietats

Ponçalet n=3 " $L_1, L_2 \subseteq \mathbb{R}^3$ rectes disjunts i $f: L_1 \rightarrow L_2$ perspectivitat $\Rightarrow f$ perspectivitat "

Prenem $A, B, C \in L_1$ i g $R=\{A, B, C\}$ és referència de L_1 . $R'=\{A', B', C'\}$ les imatges per f d' A, B, C .

Prenem $l_1=AA', l_2=BB', l_3=CC'$.

Veiem que $l_1 \cap l_2 = \emptyset$ i anàlogament per totes les parelles d'índexos. Suposem $l_1 \cap l_2 \neq \emptyset \Rightarrow l_1 \vee l_2 = \pi \Rightarrow$

$$\left\{ \begin{array}{l} A, B \in \pi \Rightarrow L_1 = A \vee B \subseteq \pi \\ A', B' \in \pi \Rightarrow L_2 = A' \vee B' \subseteq \pi \end{array} \right\} \Rightarrow L_1 \cap L_2 \neq \emptyset \text{ contradicció!}$$

Prenem $P \in l_1$ diferent d' A, A' Alleshores pel lema 3, $\exists$ s recta i g $P \in s, s \cap l_2 = \{Q\}$ i $s \cap l_3 = \{R\}$.

Veiem que $s \cap L_1 = \emptyset = L_2 \cap s$. Suposem $s \cap L_1 \neq \emptyset \Rightarrow s \vee L_1 = \pi' \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} A, B, C \in \pi' \\ P, Q, R \in \pi' \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} l_1 = AP \in \pi' \\ l_2 = BQ \in \pi' \end{array} \right\} \Rightarrow l_1 \cap l_2 \neq \emptyset \text{ contradicció!}$

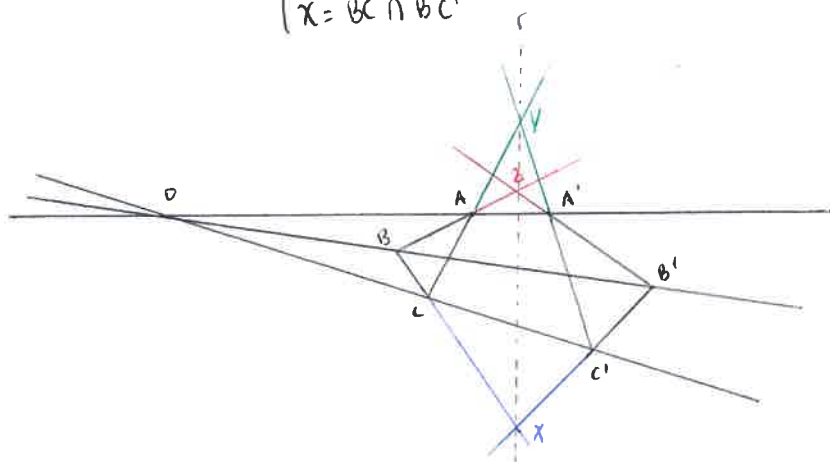
Alleshores, considerem $g: L_1 \rightarrow L_2$ perspectivitat d'eix s . Com que $g(A)=A'=f(A), g(B)=B'=f(B); g(C)=C'=f(C)$;

f i g són projectivitats $\Rightarrow f=g \Rightarrow f$ perspectivitat.

5. DESARGUES

Teorema (Desargues): siguin ABC i $A'B'C'$ triangles disjunts a $\mathbb{P}^2$. Llavors,

$$AA' \cap BB' \cap CC' \neq \emptyset \Leftrightarrow \begin{cases} z = AB \cap A'B' \\ y = AC \cap A'C' \\ x = BC \cap B'C' \end{cases} \text{ estan alineats}$$

⇒ Prenem $R = \{A, B, C\}$ o₄ un sistema de referència p_q tots els punts són LI: ABC són un triangle, ABO també (sinó $AB = A'B'$ (contradició)) i anàlogament p_q la resta
Llavors, $A = (1 \ 0 \ 0)$ $B = (0 \ 1 \ 0)$ $C = (0 \ 0 \ 1)$, $O = (1 \ 1 \ 1)$

$$A' \in OA$$

$$\begin{vmatrix} x_0 & 1 & 1 \\ x_1 & 1 & 0 \\ x_2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow x_2 - x_1 = 0 \Rightarrow A' = (x_0 \ x_1 \ x_1) \quad x_0 = 0? \text{ No p q sinó } A = A' \text{ (contradició)} \Rightarrow A = (a \ 1 \ 1)$$

$$\text{Fem el mateix amb } B' \text{ i } C' \Rightarrow B' = (1 \ b \ 1) \text{ i } C' = (1 \ 1 \ c)$$

Ara calculem x, y, z :

$$x \in BC$$

$$\begin{vmatrix} x_0 & 0 & 0 \\ x_1 & 1 & 0 \\ x_2 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow x_0 = 0$$

$$x = (0 : 1-b : c-1)$$

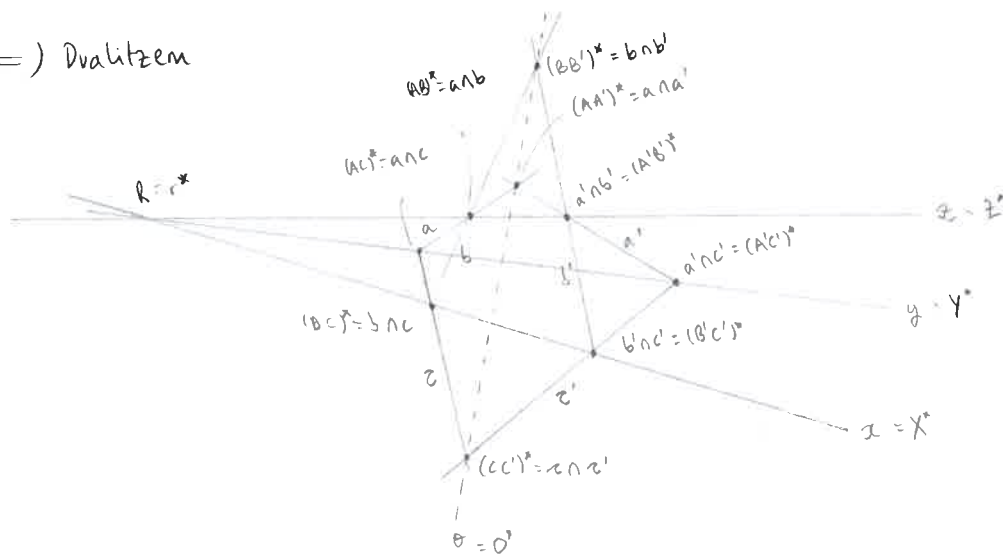
$$x \in B'C'$$

$$\begin{vmatrix} x_0 & 1 & 1 \\ x_1 & 1 & b \\ x_2 & c & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow (bc-1)x_0 - (c-1)x_1 + (1-b)x_2 = 0$$

$$\text{Fem el mateix amb } y \text{ i } z \Rightarrow y = (a-1 : 0 : 1-c) \quad z = (a-1 : 1-b : 0)$$

Observem que $z - x = y \Rightarrow x, y, z$ estan alineats

⇐) Dualitzem

Volem veure que en efecte $(BB')^*, (AA')^*, (CC')^*$ estan alineats. Per la primera implicació

$\exists s \in \mathbb{R}^2$ tala l q

$$s = [([AB]^* \vee [AC]^*) \cap [(A'B')^* \vee (A'C')^*]] \vee [\dots] \vee [\dots] =$$

$$= [(AB \cap AC)^* \cap (A'B' \cap A'C')^*] \vee [\dots] \vee [\dots] =$$

$$= (A \cap A')^* \vee (B \cap B')^* \vee (C \cap C')^* = (AA')^* \vee (BB')^* \vee (CC')^*$$

$$s = (AA' \cap BB' \cap CC')^* \Rightarrow AA' \cap BB' \cap CC' \text{ é un punt } (R)$$

6. POLARITAT I TANGÈNCIA

Definició: Una **quàdrica** (projectiva) és una classe d'equivalència de formes quadràtiques:

$$q \sim q' \iff \exists \lambda \neq 0 \quad q = \lambda q' \quad \text{És **degenerada** si } \det q = 0$$

Definició: Els **punts d'una quàdrica** són $Q = \{p = [v] \in \mathbb{P}^n : q(v) = 0\} \subseteq \mathbb{P}^n$. Sigui $p_n = (x_0 : \dots : x_n)$

$$p \in Q \iff (x_0 : \dots : x_n) A \begin{pmatrix} x_0 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = 0 \iff \sum_{i,j} a_{ij} x_i x_j = 0$$

Proposició: Sigui $V \subset \mathbb{P}^n$ $V = P(F)$ $F \subseteq$ subespai d quàdrica $[q]$. $q|_F$ defineix una quàdrica Q_F .

$$1) \text{ Si } q|_F = 0 \Rightarrow V \subset Q$$

$$2) \text{ Si } q|_F \neq 0 \Rightarrow Q_F = Q \cap V$$

Definició: L és **tangent a** Q si $q|_L$ és degenerada, és a dir, $L \subset Q$ o $L \cap Q = 1$ punt

Lema: Si $L = p \vee q$, $p = [v]$ $q = [u]$. L tg a $Q \iff \varphi(v, u)^2 = \varphi(u, u)\varphi(v, v) \iff \det B = 0$

$$q|_L \text{ té matriu } B = \begin{pmatrix} \varphi(u, u) & \varphi(v, u) \\ \varphi(u, v) & \varphi(v, v) \end{pmatrix}. \quad L \text{ tg a } Q \iff (x \ y) B \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = x^2 \varphi(u, u) + 2xy \varphi(u, v) + y^2 \varphi(v, v) = 0$$

$$\text{Si prenem } x \text{ com a variable tenim que } \det B = 0 \iff \varphi(v, u)^2 = \varphi(u, u)\varphi(v, v)$$

Definició: $p=[u] \in \mathbb{P}^n$ és **singular** si $\varphi(u, -) = 0 \Leftrightarrow Au = 0 \Leftrightarrow u \in \text{Nuc } A \Leftrightarrow u \in \text{rad } \varphi$
 és **regular** en cas contrari.

Proposició:

- 1) Si $p \in \mathbb{P}^n$ és singular, tota recta de $\mathbb{P}^n$ per p és tg a $\mathbb{P}$.
- 2) Si $p \in \mathbb{P}^n$ és regular, $T_p \mathbb{P} = \{p' \in \mathbb{P}^n : p \vee p' \text{ tg a } \mathbb{P}\}$ és un hiperplà

$$T_p \mathbb{P}: p=[u] \text{ fixat } p'=[v] \text{ tg a } \det B=0 \quad \varphi(u,v)^2=0 \Rightarrow \varphi(u,v)=0 \Rightarrow v \in \text{Nuc } \varphi(u, -) \begin{cases} =0 \text{ tot } E \\ \neq 0 \text{ hiperplà} \end{cases}$$

Definició: $p=[u]$ i $q=[v]$ són **p-conjugats (polars respecte $\mathbb{P}$)** ($p \perp q$) si $\varphi(u,v)=0$

Definició: Sigui $p=[u] \in \mathbb{P}^n$. La **polar** per p respecte $\mathbb{P}$ és $H_p(\mathbb{P}) = \{q \in \mathbb{P}^n : p \perp q\} = [\text{Nuc } \varphi(u, -)]$

Propietats: Sigui $p, q \in \mathbb{P}^n$ i $\mathbb{P} \subset \mathbb{P}^n$ una quadric i tg $B = M_{\mathbb{R}}(\mathbb{P} \cap L) = \begin{pmatrix} \varphi(p,p) & \varphi(q,p) \\ \varphi(p,q) & \varphi(q,q) \end{pmatrix}$

1) $p \perp p \Leftrightarrow p \in \mathbb{P}$

$$p \perp p \Leftrightarrow \varphi(p,p)=0 \Leftrightarrow p \in \mathbb{P}$$

2) Si $p, q \in \mathbb{P}$. $p \perp q \Leftrightarrow p \vee q \subset \mathbb{P}$

$$L = p \vee q \quad \text{Sabem que } \varphi(p,p)=\varphi(q,q)=0 \quad p \perp q \Leftrightarrow \varphi(p,q)=0 \Leftrightarrow B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow L \subset \mathbb{P}$$

3) Si $p \in \mathbb{P}, q \notin \mathbb{P}$. $p \perp q \Leftrightarrow p \vee q \in T_p(\mathbb{P})$

$$\text{Sabem que } \varphi(p,p)=0 \quad p \perp q \Leftrightarrow \varphi(p,q)=0 \Leftrightarrow B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & c \neq 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow L \text{ tg a } \mathbb{P} \text{ en } p \Leftrightarrow L \subset T_p(\mathbb{P})$$

4) Si $p, q \notin \mathbb{P}$, $L = p \vee q$ i $L \cap \mathbb{P} \neq \emptyset$. $p \perp q \Leftrightarrow L$ secant a $\mathbb{P}$ (dos punts de tall diferent, $L \cap \mathbb{P} = \{i_1, i_2\}$)

$$i \quad (p, q, i_1, i_2) = -1$$

$$p \perp q \Leftrightarrow \varphi(p,q)=0 \Leftrightarrow B = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix} \quad a, b \neq 0$$

$$\text{Prenem referència tg } p=(1:0) : q=(0:1) \quad \text{llavors } L \cap \mathbb{P} = (\alpha \beta) \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 0 \Leftrightarrow \alpha^2 a + \beta^2 b = 0$$

$\beta \neq 0$ ja que $p \notin \mathbb{P}$. Sigui $z = \left(\frac{\alpha}{\beta}\right)$ tenim $a\left(\frac{\alpha}{\beta}\right)^2 + b = 0 \Leftrightarrow az^2 + b = 0 \Leftrightarrow z = \pm \sqrt{\frac{-b}{a}}$ que té dues solucions ja que $L \cap \mathbb{P} \neq \emptyset$ per hipòtesi.

$$\text{llavors } i_1 = \left(\sqrt{\frac{-b}{a}} : 1\right) : i_2 = \left(-\sqrt{\frac{-b}{a}} : 1\right) \quad \text{Fàcilment podem comprovar que } (p, q, i_1, i_2) = -1$$

5) Fixat $p=[u]$, llavors $H_p(\mathbb{P}) = \{p' \in \mathbb{P}^n : p \perp p'\}$ és un hiperplà (l'hiperplà polar a p) d'equació

$$vA \begin{pmatrix} x_0 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = 0.$$

$$p \perp p' \Leftrightarrow \varphi(p,p')=0 \Leftrightarrow vA \begin{pmatrix} x_0 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = 0 \quad \text{i com } vA \neq 0 \quad H_p(\mathbb{P}) \text{ és un hiperplà}$$

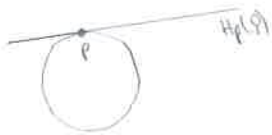

observacions:

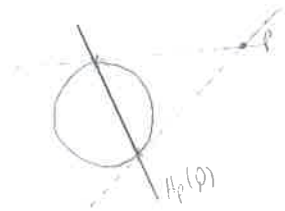
- 1) Si $p \in \mathcal{D}$ llavors $H_p(\mathcal{D}) = T_p(\mathcal{D})$
per la propietat 3
- 2) Com que $p \mathcal{R} q \Leftrightarrow q \mathcal{R} p$, tenim que $H_p(\mathcal{D}) = H_q(\mathcal{D})$
per simetria.

Construcció geomètrica de la polar a un punt respecte una àrnia: Utilitzarem els resultats de les observacions 1 i 2.

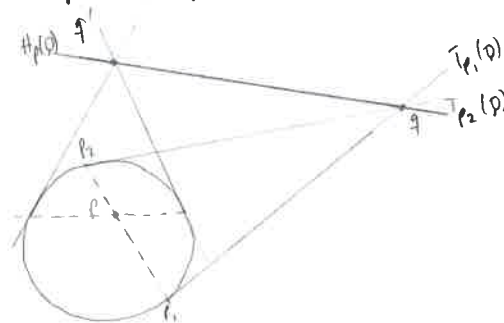
→ $p \in \mathcal{D}$, llavors $H_p(\mathcal{D})$ és $T_p(\mathcal{D})$

→ p és exterior a $\mathcal{D}$. Trobem les dues rectes tg a $\mathcal{D}$ i els punts d'intersecció ens defineixen $H_p(\mathcal{D})$ que és una recta.

→ p és interior a $\mathcal{D}$. Traçem una recta que passi per p , diguem-li r , i als punts intersecció p_1 i p_2 . Trobem $T_{p_1}(\mathcal{D})$ i $T_{p_2}(\mathcal{D})$ i la seva intersecció ens determina un punt polar (q) a p pel resultat anterior. Fem el mateix amb una recta r' i trobem q' . Llavors, la recta definida per q i q' és $H_p(\mathcal{D})$

7. QUÀDRIGUES

Definició: Q i Q' quàdriques de $\mathbb{P}^n$ són **equivalents** si $\exists S$ invertible t.q. $B = p S^t A S$ on $A = M_Q$ $B = M_{Q'}$

Tenim $\xrightarrow{t} A \xleftarrow{t}, \xleftarrow{t} S \xleftarrow{t}, \xrightarrow{t} S^t \xrightarrow{t}$ llavors $\xrightarrow{t} B \xleftarrow{t} = \xrightarrow{t} S^t \xrightarrow{t} A \xleftarrow{t} S \xleftarrow{t}$

Definició: En $\mathbb{R}$, $Q \sim Q' \Leftrightarrow \text{rg}(Q) = \text{rg}(Q') \quad ; \quad r^+(q) = r^+(q') \Leftrightarrow Q' = S^t Q S$

Llavors, les quàdriques estan classificades per les equacions reduïdes:

$$x_0^2 + \dots + x_s^2 - x_{s+1}^2 - \dots - x_r^2 = 0 \quad r \geq n \quad ; \quad r \geq s$$

Notació: $i(q) = \min(r^+, r^-)$ és l'índex de q .

Quàdriques a $\mathbb{P}_{\mathbb{R}}^3$:

r	i	equació	nom
4	2	$x_0^2 + x_1^2 - x_2^2 - x_3^2 = 0$	quàdrica reglada
	1	$x_0^2 + x_1^2 + x_2^2 - x_3^2 = 0$	quàdrica no reglada
	0	$x_0^2 + x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = 0$	quàdrica imaginària
3	1	$x_0^2 + x_1^2 - x_2^2 = 0$	con
	0	$x_0^2 + x_1^2 + x_2^2 = 0$	con imaginari amb vèrtex real
2	1	$x_0^2 - x_1^2 = 0$	dos plans
	0	$x_0^2 + x_1^2 = 0$	dos plans imag. secants en recta real
1	0	$x_0^2 = 0$	pla "doble"

dependen del pla de l'infinit

